

ಭಾರತೀಯ ವೀಣಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ 'ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿ' ಡಾ. ವಿ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ನಾದಪ್ರಿಯರು ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ (ಜನನ: 11.8.1920) ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರ ಆತ್ಮಕಥನ 'ವೀಣೆಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ' ಹಿಂದಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ.

■ ಭಾರತಿ ಕಾಸರಗೋಡು

ವೀಣೆಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿ ರಂಗವಲ್ಲಿ

ಪುಟ್ಟ ದಟ್ಟ ಪಂಚೆ, ಗಿಡ್ಡ ಕೋಟು, ಗಂಟುಜುಟ್ಟಿನ ಪುಟಾಣಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಗುರುಮನೆಗೆ ಅವಸರದಿಂದ ಓಡೋಡಿ ಬರುವಾಗ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಾಗಿಸಿ ಹಸಿರು ಮೇಯುತ್ತಾ ನಿಂತ ಹಸುವೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡವು. ಒಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನ ಸ್ವಗತವೂ ಹೊರಟಿತು: 'ಅಯ್ಯೋ, ನಾನಾದರೂ ಈ ಹಸು ಆಗಬಾರದಿತ್ತೇ? ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ವೀಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ, ತಂದೆಯ ಬೈಗುಳ ಇದಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಹಾಯಾಗಿ ಇದ್ದು ಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು!'

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸು ಆಗಬಯಸಿದ ಆ ಬಾಲಕನೇ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಮಧುರ ವೀಣಾವಾದನದಿಂದ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸಂಗೀತ ಮನಸುಗಳನ್ನು ಪರವಶಗೊಳಿಸಿದ ಡಾ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್. ನಾದತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಬೆಳಕು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಧಕರು ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್. ಪದ್ಮಭೂಷಣ

**ಆಗಸ್ಟ್ 11
ವಿ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ
ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ
ಸಂಭ್ರಮದ ದಿನ**

ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಗೌರವ ಸಮ್ಮಾನಗಳು ಮರೆಯಲಾಗದ ವೈಣಿಕರಿಗೆ ಸಂದಿವೆ.

ಸಂಗೀತ ಅವರ ಉಸಿರಾಗಿತ್ತು, ಸಾಧನೆಯೇ ದೈವವಾಗಿತ್ತು. ವೀಣೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗುರು ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ, 'ನೀನು ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ವೀಣೆಗೆ ಕಣೋ' ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಹದಿಮೂರರ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ 'ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್' ಗೌರವ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅರಮನೆ ದಿಗ್ಗಜರೊಂದಿಗೆ ಪುಟಾಣಿ

ವಿದ್ವಾಂಸನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ! ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಮುನ್ನವೇ ಸ್ವಂತ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ರಾಗಾಲಾಪನೆ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆ.

ನಾದ ಪ್ರೀತಿ ಅವರ ಸಂಸ್ಕಾರ. ಗಳಿಸಿದ ಸಾರ್ಥಕ ಅವರದೇ ಕಠಿಣ ಸಾಧನೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಸದಾಕಾಲ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞರು. ವೀಣೆಯಾಯ್ತು, ಅವರಾಯಿತು. ತಾವು ಭಾವಪರವಶರಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಮನೋಹರ ಮೆಲು ನಾದ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಉಸಾಬರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಆಸಕ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣಗಳು ಕೂಡ ಸಹೃದಯರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ನಡೆದಂಥವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಹಕಲಾವಿದರು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಹೊರಟರೆ ಇವರು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿ. ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ವೀಣೆ!

ಸರಳತೆಯ ಸಾಕಾರ

ನಡೆನುಡಿ, ವೇಷಭೂಷಣ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ